

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายทศพร ไทยสม

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๔๓/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลขนอม อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๒๑๐
โทรศัพท์ .. ๐๙๘-๐๑๖๒๔๖๓.....Facebook ...ทศพร ไทยสม ... Line ...ทศพร...

เกิด พ.ศ. ๒๕๐๓

ปัจจุบันอายุ ๖๕ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา อนุปริญญาตรี

สถาบันการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยี วิทยาเขตเทคนิคตาก

คณะ/สาขาวิชา คณะช่างกล สาขาวิชาช่างยนต์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ปัจจุบันประธานชุมชนบ้านเปร็ด หมู่ที่ ๗ ตำบลขนอม อำเภอขนอม
จังหวัดนครศรีธรรมราช

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๒๐๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๗.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก มะพร้าวผลแก่

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้การปลูกมะพร้าวผลแก่ มีพื้นที่ ๕ ไร่ ดำเนินกิจกรรมการปลูกมะพร้าว ตั้งแต่การเตรียม การ
จัดการสวนมะพร้าว การผลิตปุ๋ยอินทรีย์-ชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัด
ศัตรูพืช การตรวจวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อให้มีผลผลิตตลอดทั้งปี เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา
ดูงาน สำหรับเกษตรกรที่สนใจการปลูกมะพร้าว การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๔.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
ฐานที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว

ฐานที่ ๒ การลดต้นทุนการผลิตมะพร้าว

ฐานที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ฐานที่ ๔ การประกอบอาชีพเสริมสร้างรายได้ในชุมชน (การเลี้ยงโคขุน / ไก่พื้นเมือง / ปลาตุ๊ก)

ฐานที่ ๕ การบริหารจัดการดินและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๒.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว
- การลดต้นทุนการผลิตมะพร้าว

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- ทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- การทำปุ๋ยอินทรีย์
- การทำบัญชีต้นทุนอาชีพ บัญชีครัวเรือน
- การผลิตเชื้อราไตรโคเดมา

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การบริหารจัดการสวนมะพร้าว ศพก.อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปลูกมะพร้าว การทำสวนมะพร้าว การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว การป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว เพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว และเป็นแปลงต้นแบบการบริหารจัดการสวนมะพร้าว การเพิ่มผลผลิตมะพร้าว ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นศูนย์เรียนรู้สำหรับศึกษาดูงานการผลิตมะพร้าวคุณภาพ

เกษตรกรผู้สนใจสามารถเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน ภายในพื้นที่แหล่งเรียนรู้ของ ศพก. ได้ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ โดยสามารถติดต่อล่วงหน้าได้ทาง Line หรือติดต่อผ่านหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีการประชุมบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ กำหนดกิจกรรมและโครงการที่สอดคล้องกับศักยภาพของเกษตรกร พร้อมจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณร่วมกัน มีแนวทางในการพัฒนาการปลูกพืชปลอดภัย การลดการพึ่งพาสารเคมี การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร แผนปฏิบัติการที่จัดทำจะเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เริ่มต้นจากผลผลิตไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ รายได้ไม่มั่นคง ต้นทุนสูง รายได้ต่ำ ขาดข้อมูลที่แม่นยำในการวางแผนการผลิต จึงสนใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมจากภาครัฐ และเริ่มได้รับความรู้จากหน่วยงานส่งเสริม เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร หน่วยงานอื่นๆ รวมถึงมหาวิทยาลัยในพื้นที่ จึงจัดตั้งเป็นศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างในการให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จนทำให้สามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้น สร้างมาตรฐานสินค้าเพื่อรองรับตลาดที่ต้องการผลผลิตที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาสำคัญอย่างแรก คือ สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงบางปีฝนไม่ตกต้องตามฤดู ทำให้พืชผลเสียหาย เกษตรกรจึงต้องจัดการน้ำ

ดินเสื่อมสภาพ เพราะการปลูกพืชชนิดเดิมมาเป็นเวลานานจึงมีการปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยชีวภาพ และปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อฟื้นฟูดิน

แรงงานในภาคเกษตรขาดแคลน เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรต้องเปลี่ยนชนิดพืช จากมะพร้าวไปเป็นปาล์มน้ำมัน

การระบาดของโรคและศัตรูพืช มะพร้าวซึ่งเป็นพืชหลักของเกษตรกร ปัจจุบันพบปัญหาการระบาดของหนอนหัวดำ ศัตรูมะพร้าว ทำให้ผลผลิตมะพร้าวลดลง ทำให้เกษตรกรต้องเปลี่ยนชนิดพืชไปปลูกปาล์มน้ำมัน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การผลิตมะพร้าวคุณภาพ

ใช้หลักการทางนิเวศวิทยา (ecological principles) ในการจัดการพื้นที่เพาะปลูกพืชหลายชนิดร่วมกัน สามารถประกอบอาชีพเสริม ปลูกผักปลอดสารพิษ ทำปุ๋ยอินทรีย์ เลี้ยงโคขุน สร้างรายได้ให้ครอบครัว

มีการให้น้ำ เพื่อเพิ่มความชื้นในดิน ช่วยควบคุมความชื้นและมีปริมาณผลผลิตที่ต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีอย่างเหมาะสมตามระยะการเจริญเติบโตของมะพร้าว

บันทึกข้อมูลการปลูก การให้น้ำ ใส่ปุ๋ย และผลผลิตในแต่ละรอบ

จัดทำข้อมูลในการปลูกมะพร้าวให้แก่สมาชิกและผู้สนใจ

รวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว และเปิดจุดรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในกลุ่ม

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การปลูกมะพร้าว มีการบริหารจัดการสวนมะพร้าว โดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การผสมปุ๋ยเคมีใช้ในสวนมะพร้าว สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ และสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ใส่ปุ๋ยมะพร้าวตามความต้องการของพืช ทำให้ผลผลิตมะพร้าวเพิ่ม

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเป็นแนวทางการจัดการธาตุอาหารพืชที่มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ปุ๋ยอินทรีย์ช่วยปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุ และส่งเสริมการเจริญของจุลินทรีย์ในดิน ทำให้ดินร่วนซุยและอุ้มน้ำได้ดี ส่วนปุ๋ยเคมีให้ธาตุอาหารพืชอย่างรวดเร็ว เหมาะกับช่วงที่พืชต้องการสารอาหารเร่งด่วน การใช้ร่วมกันจะช่วยให้พืชได้รับธาตุอาหารอย่างสมดุล ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ ช่วยประหยัดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังส่งเสริมสุขภาพดินในระยะยาว ทำให้พืชแข็งแรง เจริญเติบโตดี และให้ผลผลิตสูงอย่างต่อเนื่อง

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

มีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเป็นวิธีการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใส่ปุ๋ยให้เหมาะสมกับความต้องการของพืชและสภาพแวดล้อมของดินในแต่ละแปลง โดยสนับสนุนให้แปลงสมาชิกทำการตรวจวิเคราะห์ดินเป็นประจำทุกปีทั้งจากชุดตรวจดิน หรือส่งให้ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนอำเภอขนอม และสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราชตรวจให้

สนับสนุนการใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา เพื่อช่วยป้องกันรักษาโรคที่เกี่ยวกับเชื้อรา เช่น กาโนเดอร์มา มีการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อใช้ในแปลงของสมาชิกโดยการสนับสนุนหน่วยซื้อจากสำนักงานเกษตรอำเภอขอนแก่นเป็นประจำ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)มะพร้าวผลแก่..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๕.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒) พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓) พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลาตูก..... จำนวน.....๑๐๐.....(หน่วย...ตัว.....)

๒.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)โคขุน..... จำนวน.....๒.....(ตัว)

๓.๒) จำนวน..... (ตัว)

๓.๓) จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๑) สินค้า.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)มะพร้าวผลแก่..... เป็นเงิน.....๗,๒๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๓) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๔) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

๑.๕) เป็นเงิน.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๗,๒๕๐.....บาท/ไร่

รายได้๒๓,๑๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

.....
เฉลี่ยรายได้ปีละ.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

เพิ่มความรู้และทักษะด้านการเกษตรสมัยใหม่

การลดต้นทุนการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตมะพร้าว

เพิ่มรายได้ จากการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน

การจัดการน้ำ มีการใช้ระบบน้ำในสวนมะพร้าวเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต สามารถวางแผนการใส่ปุ๋ยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สร้างเครือข่ายเกษตรกร ให้ชุมชนมีพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ มีการประชุมร่วมกันของสมาชิกตลอดทั้งปี

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรไม่เพียงแต่พัฒนาทักษะส่วนบุคคล แต่ยังช่วยยกระดับชุมชนและภาคเกษตรกรรมโดยรวม ทำให้เกษตรกรสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและตลาดได้ดีขึ้น ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

- ๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร
ทำปุ๋ยหมักใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต และขายให้แก่สมาชิก และเกษตรกรทั่วไป
- ๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)
ทำปุ๋ยหมักใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต และขายให้แก่สมาชิก และเกษตรกรทั่วไป
เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในสวนมะพร้าว

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

สามารถส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการปลูกมะพร้าวให้แก่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอขนอมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากอำเภอขนอมอยู่ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการปลูกยางพาราไปเป็นปาล์มน้ำมันและมะพร้าว ศพก. อำเภอขนอม จึงเป็นทั้งที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ รวมถึงเทคนิคต่างๆในการให้ปุ๋ย การบำรุงรักษาการจัดการสวน การให้น้ำและอื่นๆ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

มีการเข้ามาศึกษาหน่วยงานของเกษตรกรในพื้นที่ หน่วยงานราชการ ภาครัฐและเอกชน กลุ่มเกษตรกรต่างๆ จากอำเภอและจังหวัดข้างเคียง เช่น กลุ่มเกษตรกรผู้นำอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

นอกจากนี้ที่ศูนย์ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการดินปุ๋ยและการจัดการศัตรูพืชให้อีกด้วย

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เป็นแหล่งบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเข้ามาร่วมสนับสนุนด้านความรู้ และงบประมาณ

เนื่องจากผู้นำและคณะกรรมการให้ความร่วมมือช่วยกันบริหารจัดการการดำเนินงานของ ศพก. ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ เห็นผลงาน ตัวอย่างเช่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร สำนักงานปศุสัตว์ที่ดิน ธนาครเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และเทศบาลตำบลอำเภอขนอม เป็นต้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้ โดยได้เรียนรู้จากของจริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีเกษตรกรต้นแบบ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเกษตรในชุมชน โดยใช้องค์ความรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งเป็นจุดที่ใช้เชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐ และเป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรในชุมชน มีหลักสูตรการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ และการบริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งอำเภอชนอมมีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกมะพร้าวแต่มีปัญหาต้นทุนการผลิตสูง การเก็บเกี่ยวมะพร้าวมีราคาสูงและมีปัญหายัยแล้ง อุทกภัย นอกจากความรู้ด้านการเกษตรแล้วยังมีความรู้จากหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๑ เกษตรกรได้มาเรียนรู้จากของจริงเกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิต ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้ ได้ใช้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๒ มีประโยชน์แก่บุคคลทั่วไป เช่น นักเรียน นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ มาศึกษาหาความรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องการปลูกปาล์มน้ำมัน

๓ เป็นแหล่งบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเข้ามาร่วมสนับสนุนด้านความรู้ และงบประมาณ เนื่องจากผู้นำและคณะกรรมการให้ความร่วมมือช่วยกันบริหารจัดการการดำเนินงานของ ศพก. ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ เห็นผลงาน ตัวอย่างเช่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร สำนักงานปศุสัตว์ที่ดิน ธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๔ เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีของเกษตรกร

๕ การบูรณาการการทำงาน of หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนขึ้น แต่ละหน่วยงานที่เข้ามาร่วมในการดำเนินงาน ศพก. รับผิดชอบของตนเอง

๖. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ จัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการสวนมะพร้าว การแปรรูปผลผลิตมะพร้าว การเพิ่มมูลค่ามะพร้าว การท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีการประชุมร่วมกับกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ผู้ปลูกมะพร้าวเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูก และช่วยป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ การบูรณาการการทำงาน of หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนขึ้น แต่ละหน่วยงานที่เข้ามาร่วมในการดำเนินงาน ศพก. รับผิดชอบของตนเอง

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรอำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช กิจกรรมของ ศพก. โดยประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกคณะกรรมการ หน่วยงานรัฐ นักวิชาการ และเกษตรกรในพื้นที่ให้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดนโยบาย แผนงาน และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในชุมชน เช่น การจัดอบรม การสาธิตแปลงเรียนรู้ ติดตามผลและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงเชื่อมโยงความร่วมมือกับศูนย์เครือข่าย ศพก. อื่น ๆ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

มีโอกาสเชื่อมโยงกับหน่วยงานรัฐ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกรในพื้นที่ให้เข้าถึงความรู้และโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีส่วนช่วยเพิ่มรายได้ ลดต้นทุน และเพิ่มคุณภาพชีวิตของเกษตรกร สามารถเป็นต้นแบบให้คนในชุมชนเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์ความรู้ท้องถิ่นผสมผสานกับวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ไปประยุกต์ใช้ในแปลงของสมาชิก เช่นการผสมปุ๋ยเคมี การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การป้องกันการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรและสนับสนุนให้เยาวชนรักในอาชีพการเกษตร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ประธาน ศพก. อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานชุมชนบ้านเปรี๊ต เทศบาลตำบลอ่าวชนอม อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช นอกจากนี้สมาชิกใน ศพก.อำเภอชนอมก็เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านและลูกบ้าน รวมทั้งผู้สนใจที่มีส่วนมะพร้าว และพืชอื่นๆภายในหมู่บ้านและบริเวณใกล้เคียง สนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ ศูนย์เรียนรู้ฯ ด้วย

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

มีความยินดีที่ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรในพื้นที่ มีการแบ่งพื้นที่ในบริเวณสวนใกล้บ้านให้เป็นจุดสาธิต เข้าไปติดตามและให้คำปรึกษาแก่สมาชิกโดยมิได้มีค่าใช้จ่ายใดๆ ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ และประธาน ศพก.อำเภอชนอม เป็นคณะกรรมการวัดกระดังงา ช่วยยึดเหนี่ยวจิตใจ สร้างความรักและสามัคคีให้ประชาชนในพื้นที่อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ความขยัน ซื่อสัตย์ ในการทำงาน สามารถพัฒนาและเป็นแบบอย่างให้ประชาชนในพื้นที่นำไปปรับใช้ในครัวเรือน เพื่อเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายในครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑) นายทศพร ไทยสม	เกษตรกรต้นแบบ	ประธานกรรมการ
๒) นายศิริชัย เพชรดี	เกษตรกรผู้นำ	กรรมการ
๓) นางพิญพร เผ่าเมือง	เกษตรกรผู้นำ	กรรมการ
๔) นางจริยา เสือหล้า	เกษตรกรผู้นำ	กรรมการ
๕) นางพิศมัย เพชรดี	เกษตรกรผู้นำ	กรรมการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ใช้เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์ SWOT

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

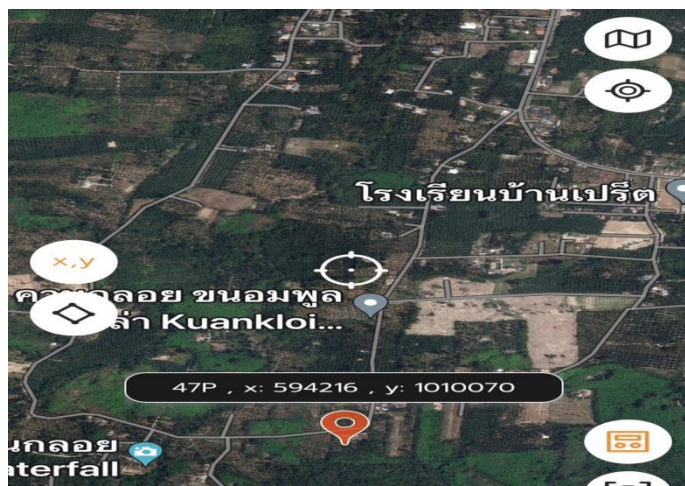
เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนมีภารกิจ มีเวลาไม่ตรงกัน ทำให้การให้ข้อมูลต่างๆ อาจซ้ำและไม่ครบถ้วน อาศัยความชำนาญและประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนา ศพก.อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการพัฒนาต่อไป

***หมายเหตุ

๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช